

Görüşler / *Opinion Papers*

İyi Kitap Dergisi'nin Çocuk Kitaplığı Bölümünde Tanıtılan Eserlerin Çok Yönlü Analizi

A Multifaceted Analysis of the Works Introduced in the "Children's Library" Category of İyi Kitap Journal

Hülya Kartal* ve Asude Bilgin**

Öz

Günümüzde eser seçimi ve yeni yayımlanan eserler hakkında bilgi edinmenin yollarından biri de eserlerin çok yönlü olarak tanıtımlarının yapıldığı çoklu ortamlardır. Türkiye'de bu amaçlarla yayımlanan kaynaklardan biri de hem basılı hem de elektronik ortamda ücretsiz olarak erişilebilen "İyi Kitap" isimli dergidir. Doküman analizi yöntemi ile gerçekleştirilen bu araştırmada, derginin 2009-2016 yıllarında yayımlanan toplam 89 sayısının "Çocuk Kitaplığı" bölümünde tanıtılan eserlerin çok yönlü analizinin yapılması amaçlanmaktadır. Bu araştırmada derginin araştırmanın başladığı zamana kadar olan tüm sayılarına erişilmesi nedeniyle araştırma hedef evren üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada derginin 2009-2016 yıllarında yayımlanan toplam 89 sayısının Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlere ait bilgiler sayısal verilere dönüştürülmüştür. Araştırma sonuçları, toplam 776 eserin tanıtıldığını, çeviri eserlerin daha yüksek oranda olduğunu eserlerin sayfa sayısının 10-690 olduğunu, Türkçe eserlerde en sıklıkla Behiç Ak, çeviri eserlerde ise Andreas Steinhöfel'in eserlerinin tanıtıldığını, resimli eserlerin oranlarının yıllara göre %59.74-86.45 olduğunu ve tanıtılan eserlerin sıklıkla Tudem, Can, Yapı Kredi ve Günışığı Yayınları'na ait eserler olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Çocuk kitaplığı; resimli eser; çeviri eser; yayınevi.

Abstract

Today, one of the ways of choosing a work and getting information about the newly published works is multimedia, where works are introduced in a multifaceted form. One of the sources published for these purposes in Turkey is "İyi Kitap (The Good Book) journal", which can be accessed free of charge both in written form and in the electronic environment. Employing the

* Doç.Dr., Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı. e-posta: hkartal@uludag.edu.tr

Assoc. Prof., Uludag University Faculty of Education Department of Primary Education.

** Prof.Dr., Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı. e-posta: asudebilgin@uludag.edu.tr

Prof., Uludag University Faculty of Education Department of Primary Education.

document analysis method, the present study aims to make a multifaceted analysis of the works introduced in the “Children’s Library” category of İyi Kitap Journal in its 89 issues published from 2009 to 2016. All the volumes of the journal were accessible up to the date of the beginning of this study. That is why the research is realized with the target population. Within the scope of the study, the details about the works introduced in the “Children’s Library” category of the journal in its 89 issues published from 2009 to 2016 were converted into numerical data. According to the research results, a total of 776 works were introduced; translated works had a higher proportion; the number of pages varied from 10 to 690; Behiç Ak’s works were most introduced among the works originally written in Turkish while Andreas Steinhöfel’in’s works were most introduced among the translated works; the proportion of picture books varied from 59.74% to 86.45% over the years; and most of the works introduced were published by Tudem, Can, Yapı Kredi, and Günışığı publishing houses.

Keywords: *Children’s library; picture book; translated work; publishing house.*

Giriş

Bilgiye dayalı bir çağda, çok çeşitli metinsel kaynaklardan gelen bilgilere erişme, değerlendirme ve entegre etme yeteneğini gerektiren okuryazarlık, günümüzde yalnızca bireysel eğitim başarısı için değil hem toplumsal gelişim hem de ekonomik büyüme açısından anahtar rol oynamaktadır (Reardon, Valentino ve Shores, 2012, s. 18). Elektronik bilgi kaynakları, zaman ve mekan sorunlarını çözmesi, güncel olması ve erişimin kolay olması nedeniyle her geçen gün kullanıcılar tarafından daha fazla talep edilmektedir (Case, 2004; Jaguszewski ve Probst, 2000; Montgomery, 2002’den aktaran Al ve Tonta, 2007, s. 210). Elektronik kitle iletişim araçlarının etkisiyle okuma ve yazma kültürü de değişmektedir. Yeni bir duyu edinmek olarak tanımlanan okuma (Manguel, 2007, s. 89), günümüzde artık yalnızca kâğıt üzerindeki bir metni okumak değil, görsel-işitsel olarak ekran okurluğunu da içermektedir (Asutay, 2009, s. 65). Medya kültürü, pek çok şeyi olduğu gibi okumayla birlikte çocuk yazını da etkilemektedir (İpşiroğlu, 2006, s. 173). Chomsky, her çocukta dil edinimi için içsel bir kapasite olduğunu ve çocuk büyüdükçe dil kullanımının da giderek geliştiğini belirtmektedir. Berko-Gleason’ın (1958) klasik çalışması, okul öncesi ve birinci sınıftaki öğrencilerin sözdiziminin tüm kurallarını kurgusal dil ile birlikte kullanabildiklerini göstermiştir (aktaran Trim, 2004, s. 12). Ancak çalışmada küçük yaşlardan itibaren kitap deneyimi olan çocukların bunu dikkat çekecek biçimde iyi gerçekleştirdiği vurgulanmıştır. Bu durum Loban (1963’ten aktaran Cooper, Robinson, Slansky ve Kiger, 2016, s. 432) ve Wade ve Moore’un (1998, s. 138) boylamsal çalışmalarıyla doğrulanmıştır. Okul öncesi dönemde kitap deneyimi olan çocuklar okulda okuma-yazma, matematik ve edebiyat derslerinde daha başarılı olmaktadır. Bununla birlikte Santrock’un (2001, s. 75) vurguladığı gibi “Evlerinde ve sosyal ortamlarında basılı materyallerle etkileşimi olan çocuklar için okulda okuma-yazmayı öğrenme çabucak gerçekleşir. Okul öncesi dönemde kendisine kitap okunmamış veya benzer deneyimleri yaşamamış çocukların okuma-yazma öğrenmeleri ise daha uzun zaman alacaktır” (aktaran Trim, 2004, s. 12).

Okul öncesi dönemde kitaplarla etkileşimin başta okuma becerileri olmak üzere akademik başarı üzerindeki etkilerini gösteren araştırma sonuçlarına (Antilla, 2013, s. 54; Bekman, 2002, s. 127; Campbell, Ramey, Pungello, Sparling ve Miller-Johnson, 2002, s. 49; Kağıtçıbaşı, Sunar, Bekman, Baydar, ve Cemalcılar, 2009, s. 771; Developing Early Literacy: Report of the National Early Literacy Panel, 2008, s. 57; Burgess, Hecht ve Lonigan, 2002, s. 413) karşın son yıllarda pek çok araştırmada çocukların zevk için okumalarındaki azalmaya dikkat çekilmektedir (Bradshaw ve Nichols, 2004, s. 17; Clark ve Foster, 2005, s. 2; McKenna, Kear ve Ellsworth, 1995, s. 948; Sainsbury ve Schagen, 2004, s. 379; Sainsbury ve Clarkson, 2008, s. 2; Twist, Schagen ve Hodgson, 2007, s.34). Bu nedenle dikkat giderek genç okuyucuların bu konudaki bilgi ve becerilerine, tutum ve ilgilerine, eğilim ve isteklerine yönelmektedir. Ancak öğretmenin çocuk edebiyatı konusundaki profesyonel bilgi ve anlayışının bu konuda yaşamsal

önemi vardır (Ellis, 2007, s. 283). Bu bilgi, öğrencilerin okumaya yönelik olumlu tutumlarını korumanın ve geliştirmenin ön koşuludur. Bu yeni medya çağında öğrencilerin okuma tercihleri hızla değişmektedir. Öğrencilerin okuduğu materyallerin temel özelliği, komik olmaları yönündedir ve bunlar günümüzde genellikle web siteleri ya da dijital medya aracılığıyla ekran temelli gerçekleşmektedir (Clark ve Foster, 2005, s. 6). Bu durumda çocuk ve gençlerin okulda ya da okul dışında ihtiyacı olan okuma materyali ile öğretmenlerin sağladıkları arasında bir açıklık vardır (Ofsted, 2003'den aktaran Cremin, Mottram, Bearne ve Goodwin, 2007, s. 450). Çocuğun eğitiminde edebiyat, okul döneminin ilk günlerinden itibaren yaratıcılığı ateşleyen en önemli etken olmakla birlikte okulda belli okuma parçalarının üstünde durulması ve bu parçaların ağır analizlerle incelenmesi öğrenme iklimine "kaygı"yı eklemektedir (Powling ve diğerleri., 2003'den aktaran Cremin ve diğerleri, 2007, s. 451). Ayrıca okuma konusunda okuduğunu anlama ve değerlendirme boyutlarına ağırlık verilmesi, okunan parçadan alınan zevki ve zamanla da okuma isteğini azaltmaktadır (Martin, 2003, s. 15). Müfredat programlarının katılığı ve öğretmenlerin önceki pedagojik deneyimleri ise onların edebiyattan yaratıcı biçimde yararlanabilmesini kısıtlamaktadır (Cremin ve diğerleri, 2007, s. 457). Daha da ötesi öğretmenlerin çocuk edebiyatını bilme ve öğrencilerin eğitiminde yararlanmalarının bir nedeni de (aynı eğitim sisteminin sonucu olarak) kişisel olarak okuma zevklerinin olmaması ve okumaya zaman ayıramamalarıdır (Arts Council England, 2003'den aktaran Cremin ve diğerleri, 2007, s. 451). İlkokulda edebiyat öğretmenin en etkin yolu, öğretmenlerin çocuk edebiyatını çok kapsamlı biçimde bilmesidir (Block, Oakar ve Hurt, 2002, s. 179). Vaka çalışmaları yoluyla öğretmenlerin edebiyattan aldıkları mutluluğun sınıf içi uygulamalarını doğrudan etkilediği belirlenmiştir (Rummel ve Quintero, 1997'den aktaran Cremin ve diğerleri, 2007, s. 452).

Okuma kültürü, bireyin, toplumsal bir grubun ya da bir toplumun okuma eylemi ile ilişkilerinin düzeyi ve niteliğidir (Yılmaz, 2009, s. 134). Bu kültürün edinilmesindeki en etkili araçlardan biri de çocuk kitaplarıdır. Çocuk kitapları, çocukların olay, olgu ve durumların sanatçı bakış açısıyla yorumlanmasına tanık oldukları görsel ve yazılı araçlardır (Sever, 2013, s. 32). Öğretmenlerin çocuk yayınları ve edebiyat yazarları, şairleri, resimli kitap yaratıcıları hakkındaki bilgisi (Çer, 2016, s. 1401; Dreher, 2003, s. 338; Ekici ve Yılmaz, 2014, s. 549; Gönen ve diğerleri, 2016, s. 732), nitelikli kitap seçebilme yetisinin olması, öğretmenin kitabı çocuk için çekici hale getirmesi, okuma zevki ve alışkanlığının tohumlarının atılabilmesi bakımından önemli olduğu gibi (Çer, 2016, s. 1401; Ekici ve Yılmaz, 2014, s. 549) aynı zamanda profesyonel repertuarının da temel parçasıdır. Çocuk edebiyatının en önemli fonksiyonlarından biri de çocuklara okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırmaktır (Ungan ve Demir, 2016, s. 42). İyi okuyucu olan öğretmenler, okuduklarını sınıf içi etkileşimleri yoluyla öğrencilerine aktarır ve okuma sevgileriyle model olarak okumayı seven öğrenciler yetiştirirler (Dreher, 2003, s. 339).

Çocuklar, edebiyatla ve dolayısıyla çocuk edebiyatıyla ilk olarak okul öncesi dönemde onlara ailesi ve yakın çevresi tarafından anlatılan masallar, fıkralar, hikayeler vb. aracılığıyla tanışır (Arslan ve Alamdar, 2012, s. 40; Campbell ve diğerleri, 2002, s. 49; Şirin, 1998, s. 26). Okul çağına gelindiğinde çocukların uygun edebi eserlerle buluşturulması ve bu eserleri okuma isteğinin uyandırılmasında en büyük sorumluluk öğretmenlerindir. Okumayı öğrenen çocuğun toplumun ortak belleğine kitaplar aracılığıyla katılabilmesi (Manguel, 2007, s. 91) için öncelikle okuma gereksinimi duyacağı bir yaklaşımla karşılaşması, bu gereksinimin uygun kaynaklarla giderilmesi gerekmektedir. Okuma kültürünün edinilmesini etkileyen unsurlardan biri de çocuğun doğru zamanda doğru eserlerle buluşturulmasıdır. Çocukların bu eserlerle buluşturulmasında, öğretmenlerin çocukların gelişim düzeyleri, ilgi ve gereksinimlerine uygun eserleri bilme ve takip etme, sınıf kitaplığı oluşturma, okunması gereken kitapları tanıtmaları (Ateş, Çetinkaya ve Yıldırım, 2012a, s. 327; Büyükkavas ve Ersözlü, 2009, s. 3; Kan, 2012, s. 109; Soysal, 2012, s. 231; Yazıcı Okuyan, 2009, s. 155) belirleyici bir rol oynamaktadır. Günümüzde eser seçimi ve yeni yayımlanan eserler hakkında bilgi edinmenin yollarından biri de eserlerin çok yönlü olarak tanıtılmalarının yapıldığı çoklu ortamlardır. Türkiye'de bu amaçlarla yayımlanan kaynaklardan biri de hem basılı

hem de elektronik ortamda ücretsiz olarak erişilebilen “*İyi Kitap*” isimli dergidir. *İyi Kitap Dergisi'nin*, TUDEM yayınları tarafından 2009 yılından bu yana aylık olarak “www.iyikitap.net” adresi üzerinden edebiyat alanında elektronik ortamda Türkçe yayınlanan çocuk ve gençlik kitapları dergisidir. *İyi Kitap Dergisi'nin* 2009 yılının Mart ayında yayınlanan ilk sayısında derginin “Aylık Yaygın Süreli Yayın” olduğu ve ücretsiz olduğu belirtilmiştir. Derginin ISSN numarası 1308 - 8866'dır. 1-81. sayılarda “Aylık Okul Öncesi, Çocuk ve Gençlik Kitapları Gazetesi” olduğu ifade edilirken 82. sayıdan itibaren ise “Çocuk ve Gençlik Kitapları Dergisi” olduğu ifade edilmektedir. Derginin ilk sayısında imtiyaz sahibi, yazı işleri müdürü, düzelti yapan bir eleman, grafik tasarım ve uygulamadan sorumlu bir eleman, baskıdan sorumlu bir matbaa, irtibat adresi, telefon ve faks numarası, elektronik posta adresi, reklam sorumlusu ve irtibat telefon numarası bilgileri belirtilmektedir (<http://www.iyikitap.net/>). Dergide okul öncesi, çocuk ve gençlik kitapları tanıtılmaktadır. Derginin dokuz yılda aylık 10.000 - 60.000 adet basıldığı belirlenmiştir.

Bu çalışmada derginin 2009-2016 yılları arasında yayımlanan toplam 89 sayısının Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin çok yönlü analizinin yapılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır: Tanıtılan eserlerin yıllara göre sayısal olarak dağılımı nasıldır? Tanıtılan Türkçe ve çeviri eserlerin yıllara göre yüzde olarak dağılımı nasıldır? Tanıtılan eserlerin sayfa sayılarına göre dağılımı nasıldır? Tanıtılan Türkçe ve çeviri eserlerin yazarlarının frekansları nedir? Tanıtılan eserlerin çevirmen ve çevirdiği eserlerin sayısal olarak dağılımı nasıldır? Tanıtılan resimli eserlerin yıllara göre yüzde olarak dağılımı nasıldır? Tanıtılan Türkçe ve çeviri eserlerde resimleyenlerin resimledikleri eserlerin frekansı nedir? Tanıtılan eserleri değerlendiren yazarlar ve yaptıkları değerlendirmelerin frekansı nedir? Tanıtılan Türkçe ve çeviri eserlerin yayınlandığı yayınevlerinin frekansları nedir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu araştırma nitel araştırma yaklaşımı kapsamında gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma, verilerin sayılarla ifade edilmediği işevuruk bir araştırmadır (Punch, 1998, s. 4'den aktaran Hughes, 2014, s. 2). Nitel araştırmacılar konuyu doğal ortamında çalışır, anlam verme ve yorumlamaya hedeflerindeki insanların yüklediği anlam açısından yaklaşırlar. Bu yaklaşımla tasarlanan araştırmalarda, araştırmacılar olaylar, algılar ve davranışlar arasında yüzeysel örüntüler ve ilişkiler yerine, bağlantılar ararlar. Böylece analizleri değişkenler bazında değil, bütüncül ve bağlamsal olarak ortaya çıkar. Nitel araştırmada da nicelleştirme kullanılır. Ancak istatistik analizler burada merkezi değildir (Hughes, 2014, s. 2). Nitel araştırma aslında bir şemsiye terim olarak kabul edilmelidir. Bu şemsiyenin altında hepsinin de amacı insanın, grupların veya kültürlerin sosyal gerçekliğini anlamak olan pek çok yaklaşım bulunmaktadır (Atkinson, Coffey ve Delamont, 2001, s. 7). Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan doküman incelemesi yöntemi uygulanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 187). Doküman analizi basılı ya da elektronik (bilgisayar veya internet temelli) dokümanları gözden geçirmek veya değerlendirmek için kullanılan sistematik bir işlemdir. Nitel araştırmadaki diğer araştırma yöntemleri gibi doküman analizi de verilerin anlamlandırılması ve işevuruk bilgi elde etmeyle ilgilidir (Bowen, 2009, s. 27). Doküman analizi, dokümanlara ulaşma, dokümanların orijinalliğini kontrol etme, dokümanları anlama, veriyi analiz etme ve veriyi kullanma olarak beş aşamada yürütülmektedir (Foster, 1995'den aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 193).

Evren

Bu araştırmada *İyi Kitap Dergisi'nin* Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin çok yönlü analizinin amaçlanması nedeniyle derginin 2009-2016 yıllarında yayımlanan toplam 89 sayısına ulaşılmıştır. Frankel ve Wallen (2006, s. 119), bir araştırmada hedef evren ve

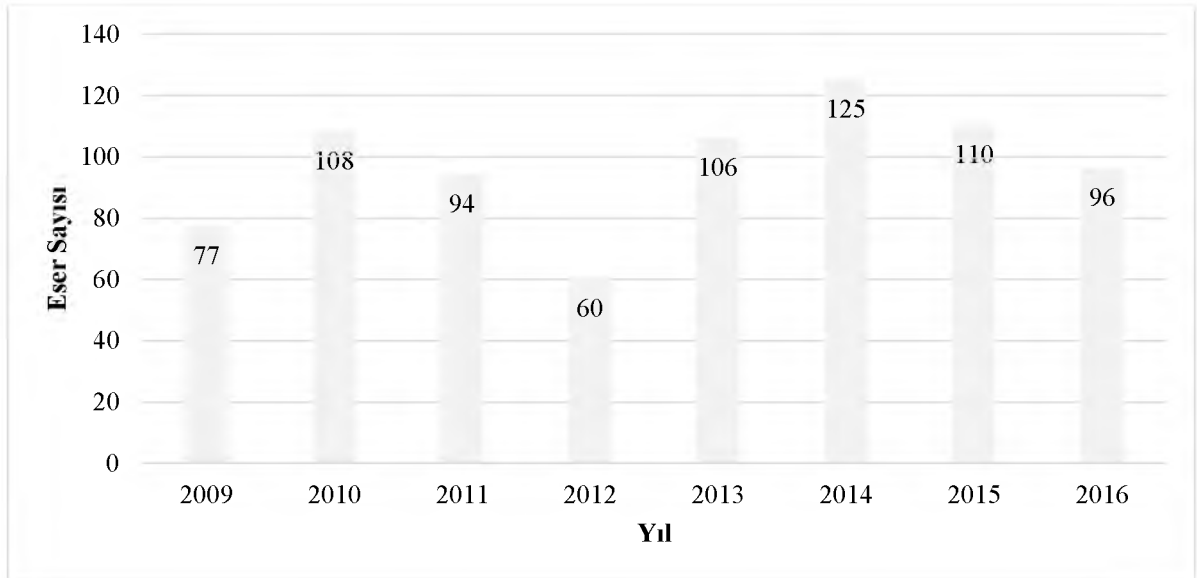
ulaşılabilir evren olmak üzere iki tür evrenden söz edilebileceğini belirtmiştir. Bu araştırmada derginin araştırmanın başladığı zamana kadar olan tüm sayılarına erişilmesi nedeniyle araştırma hedef evren üzerinde yürütülmüştür.

Veri Toplama Süreci ve Analiz

Araştırma verilerinin toplanabilmesi için öncelikle araştırmacı tarafından derginin yayınevini yazı işleri sorumlusundan elektronik posta aracılığıyla 2016 yılının mayıs ayında yazılı izin alınmıştır. Ardından derginin 2009-2016 yıllarında yayımlanan toplam 89 sayısının Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserler araştırmacılar tarafından oluşturulan başlıklar altında incelenmiştir. Çözümlemelere ait sayısal bilgiler Excel programında kayıt altına alınmıştır. Bu süreç altı ayda tamamlanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, araştırma kapsamında incelenen derginin Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin analizinden elde edilen bulgular yer almaktadır.

Şekil 1. Tanıtılan Eserlerin Yıllara Göre Sayısal Dağılımı

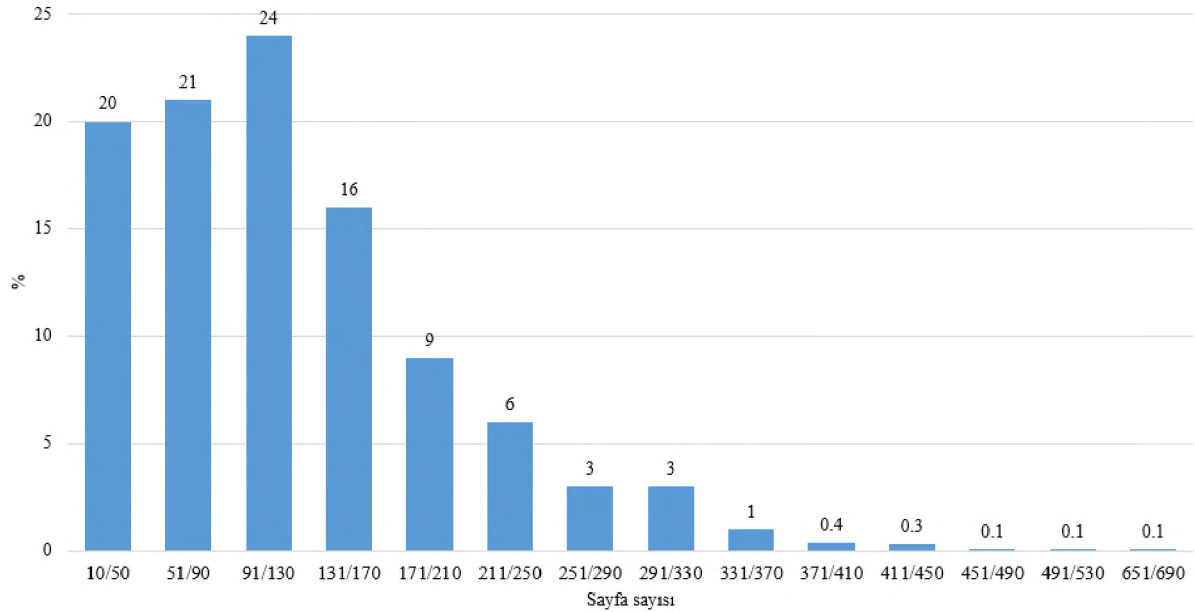
Yapılan analiz sonucunda *İyi Kitap Dergisi'nin Çocuk Kitaplığı* bölümünde 2009-2016 yıllarında yayımlanan sayılarında toplam 776 eserin tanıtıldığı belirlenmiştir (<http://www.iyikitap.net/>). Bu eserlerin yıllara göre sayısal dağılımı incelendiğinde, en fazla eserin 2014 yılında tanıtıldığı (125 eser), bunu 110 eser ile 2015 yılı ve üçüncü sırada ise 108 eser ile 2010 yılında tanıtılan eserlerin izlediği görülmektedir. En az eserin ise 2012 yılında tanıtıldığı belirlenmiştir.

Tablo 1.

Tanıtılan Çeviri ve Türkçe Eserlerin Yıllara Göre Yüzde Dağılımı

Yıl	Çeviri Eser (%)	Türkçe Eser (%)
2009	64	36
2010	55	45
2011	50	50
2012	67	33
2013	59	41
2014	56	44
2015	53	47
2016	64	36

İyi Kitap Dergisi'nin Çocuk Kitaplığı bölümünde 2009-2016 yıllarında yayımlanan sayılarda tanıtılan Türkçe ve çeviri eserlerin oranları incelendiğinde, tanıtılan eserlerde tüm yıllarda çeviri eserlerin oranının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Tablo incelendiğinde, 2009 yılında tanıtılan eserlerin %64'ünün çeviri, %36'sının Türkçe, 2010 yılında tanıtılan eserlerin %55'inin çeviri, %45'inin Türkçe, 2011 yılında tanıtılan eserlerin yarıyarıya çeviri ve Türkçe eserler olduğu, 2012 yılında tanıtılan eserler arasında çeviri eserlerin %67'ye yükseldiği, Türkçe eserlerin %33'e düştüğü, 2014 yılında tanıtılan eserlerin %56'sının çeviri, %44'ünün Türkçe, 2016 yılında tanıtılan eserlerin ise %64'ünün çeviri, %36'sının Türkçe olduğu görülmektedir. Bu durum, *İyi Kitap Dergisi*'nin Çocuk Kitapları bölümünde tanıtılan eserler arasında çeviri eserlere Türkçe eserlerden daha çok yer verildiğini göstermektedir.

Şekil 2. Tanıtılan Eserlerin Sayfa Sayılarının Yüzde Dağılımı

İyi Kitap Dergisi'nin Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin en az 10, en fazla 690 sayfa olduğu belirlenmiştir (<http://www.iyikitap.net/>). Toplam 776 eserden 28'inin sayfa sayısı belirtilmemiştir. Grafik incelendiğinde, en yüksek oranda 91-130 sayfalı eserlerin olduğu, bunu ikinci sırada 51-90 sayfalı eserlerin ve üçüncü sırada ise 10-50 sayfalı eserlerin izlediği görülmektedir. Bu durum *İyi Kitap Dergisi*'nin Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin büyük çoğunluğunun sayfa sayısının 10-130 arasında olduğunu göstermektedir.

Tablo 2.

Tanıtılan Türkçe Eserlerin Yazarlarının Frekansları

Yazar	Tanıtılan eser sayısı	Yazar	Tanıtılan eser sayısı	Yazar	Tanıtılan eser sayısı
Behiç Ak	14	Kemal Özer	5	Mehmet Güler	3
Ayla Çınaroğlu	8	Kolektif	4	Fatih Erdoğan	3
Sevim Ak	8	Mavisel Yener	4	Zehra İpşiroğlu	3
Miyase Sertbarut	8	Yücel Feyzioğlu	4	Betül Avunç	3
Gianni Rodari	7	Tevfik Taş	4	Güldem Şahan	3
Mehmet Atilla	7	K.Avcı Çakman	4	S.Kutlar Aksoy	3
Aytül Akal	6	Refik Durbaş	4	N.Deniz Güler	3
Toprak Işık	6	Derman Bayladı	4	Yıldırım Karakiya	3
Hanzade Servi	6	Bilgin Adalı	4	I.Bilgin ve Ö.Kokal	3
Pelin Güneş	5	F.İzbudak Akıncı	4	Yalvaç Ural	3
Ahmet Önel	5	Aşkın Güngör	4		

İyi Kitap Dergisi'nin Çocuk Kitaplığı bölümünde toplam 174 yazarın eserinin tanıtıldığı (<http://www.iyikitap.net/>) ve bu eserler arasında ilk sırada Behiç Ak'ın eserlerinin olduğu belirlenmiştir. Bunu ikinci sırada sekiz eserle Ayla Çınaroğlu, Sevim Ak ve Miyase Sertbarut, üçüncü sırada ise yedi eserle Mehmet Atilla izlemektedir. Ayrıca yazarlardan %64'ünün (112 yazar) sadece birer eseri tanıtılmıştır. Bu bağlamda, incelenen 89 sayıda çok sayıda yazarın eserin tanıtılmasıyla, okul çağındaki çocuklara farklı yazın örneklerini tanıma fırsatı sunulduğu söylenebilir.

Tanıtılan Çeviri Eserlerin Yazarlarının Frekanslarının Dağılımına Yönelik Bulgular

Tanıtılan çeviri eserler arasında ilk sırada Andreas Steinhöfel'in eserlerinin olduğu belirlenmiştir. Bunu ikinci sırada altı eserle Barbara Kindermann ve Bjørn Sortland'ın; üçüncü sırada ise beş eserle Christian Lamblin izlemektedir. Bu yazarları dörder eserle 11 yazar (Italo Calvino, Ian Whybrow, Christine Nöstlinger, Josh Lacey, Joseph Delaney, Carlo Collodi, Terry Pratchett, Evgene Trivizas, J. Horst Eckert, Holly Webb, Bernard Friot, Samed Behrengi, Stephen Davies, Kate DiCamillo ve Alison McGhee) ve üçer eserle 19 yazar (Kolektif, Haydn Middleton, Susanna Tamaro, John Boyne, Joan Aiken, Avi, Astrid Lindgren, Francesca Simon, Ingo Siegner, Geneviève Brisac, Erich Kästner, Alex T. Smith, Michael Rosen, Kate DiCamillo ve Alison McGhee, Michael Morpurgo, Gordon McAlpine, Claire Freedman) takip etmektedir. Bu kapsamda toplamda 293 yazarın eseri tanıtılmıştır (<http://www.iyikitap.net/>). Bu sonuçlar, derginin Çocuk Kitaplığı bölümünde çok farklı yazarların eserlerinin tanıtıldığını göstermektedir.

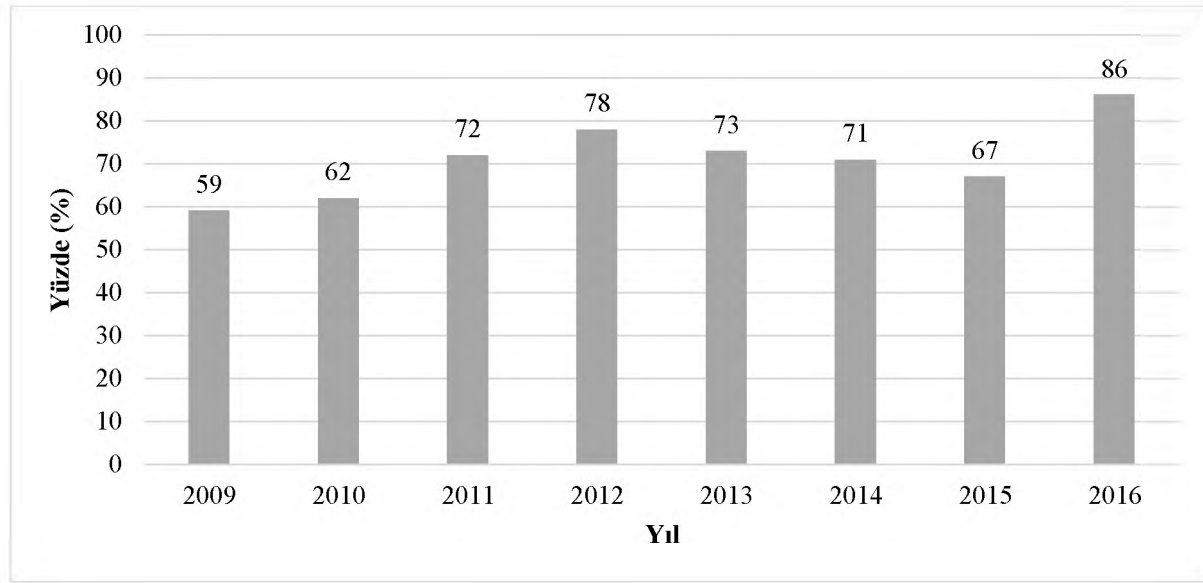
Tablo 3.

Tanıtılan Eserlerin Çevirmen ve Çevirdiği Eser Sayılarının Dağılımı

Çevirmen	Eser sayısı	Çevirmen	Eser sayısı	Çevirmen	Eser sayısı
Ali Arda	11	Ari Çokona	4	Nergis Turan	2
Arif Cem Ünver	11	Egemen Demircioğlu	4	Duygu Akın	2
Niran Elçi	9	Acar Erdoğan	4	Ramin Cabbarlı Türkan Urmulu	2
Filiz Özdem	9	Pınar Gönen	4	Orçun Türkay	2
Elif Yalçın	8	Tuna Alemdar	4	Saadet Özen	2
Şiirsel Taş	8	Zeynep Çamaş	4	Alev Çıgay	2
Zarife Biliz	8	Gül Bostancı	3	İrem Önderol	2
Kazım Özdoğan	8	Saliha Nilüfer	3	Elif Gökteke	2
Nükhet Amanoel	7	Müren Beykan	3	M. Mine Çilingiroğlu	2
Genç Osman	7	Gülderen Pamir	3	Chantal Hamelinck	2
Belirtilmeyen	7	Fatih Erdoğan	3	Nilüfer Uğur Dalay	2
Tuvana Gülcan	6	Eren Yücesan Cendey	3	Âlâ Sivas Gülçur	2
Tülin Sadıkoğlu	6	Kemal Atakay	3	Yalçın Varnalı	2
Kerem Işık	6	Süheyla Kaya	3	Ayda Akça Akkoç	2
İlknur Özdemir	5	Devrim Evcı	3	Füsün Önen	2
Sima Özkan Yıldırım	5	Berfu Durukan	3	Gönül Çapan	2
Ebru Tüzel	5	Yelda Gürlek	3	Bilgin Adalı	2
Necdet Neydim	5	Mehmet Kanar	3	Fügen Yavuz	2
Bahar Siber	5	Çiçek Eriş	3	Yeşim Harcanoğlu	2
Ece Nahum	5	Aylin Gergin	3	Azade Aslan	2
Burak Sengir	5	Elif Göktepe	2	Aslı Özer	2
Suzan Geridönmez	5	Sumru Ağrıyürüyen	2	Tuba Yılmaz	2
Eren Cendey	5	Neşe Akın Özkan	2	Nihal Yeğınobalı	2
Fulya Alıkoç	5	Nükhet Amonoel	2	Ali Berktaş	2
Gökçe Ateş Aytuğ	5	Dilek Yılmaz	2		

Çocuk Kitaplığı bölümünde toplam 449 çeviri eser tanıtılmış, ancak eserlerden yedisinin çevirmen bilgisi belirtilmemiştir. Çevirmen bilgisi belirtilen 442 eser toplam 220 çevirmen tarafından Türkçeye kazandırılmıştır (<http://www.iyikitap.net/>). Derginin yedinci sayısının Çocuk Kitaplığı bölümünde hiç çeviri esere yer verilmediği belirlenmiştir. Eserler arasında aynı çevirmenin en fazla 11 eserinin tanıtıldığı, bunu ikinci sırada 9 eseri, üçüncü sırada ise 8 eseri

tanıtılan çevirmenlerin izlediği belirlenmiştir. Tanıtılan 144 (%33) eserin çevirmenin sadece bir eserine yer verilmiştir.

Şekil 3. Tanıtılan Resimli Eserlerin Yıllara Göre Yüzde Dağılımı

Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerden resimli olanların yıllara göre dağılımı incelendiğinde, eserlerin en az %59'unun en fazla ise %86'sının resimli olduğu belirlenmiştir. Resimli eserlerin oranları 2009 yılından 2012 yılına kadar sürekli artış gösterirken 2013-2015 yılları arasında ise düşüş göstermiştir. Ancak 2016 yılında tanıtılan eserlerin ise büyük çoğunluğunun resimli olduğu görülmüştür. Tanıtılan resimli eserlerin oranlarının artması, dergide okul çağındaki çocukların gelişim özellikleri ve gereksinimlerine uygun eserler konusunda daha duyarlı seçimler yapılmasıyla açıklanabilir.

Tablo 4.

Tanıtılan Türkçe Eserlerde Resimleyenlerin Resimledikleri Eser Sayısı

Resimleyen	Resimlenen eser sayısı	Resimleyen	Resimlenen eser sayısı	Resimleyen	Resimlenen eser sayısı
Mustafa Delioğlu	23	An-Su Aksoy	3	Hande D. Akçam	2
Sedat Girgin	17	Canan Barış	3	Uğur Köse	2
Behiç Ak	13	Necdet Yılmaz	3	Ferit Avcı	2
Gökçe Akgül	8	Ayşe Akıllıoğlu	3	Bülent Gültek	2
Deniz Üçbaşaran	8	Nuran Balcı Özekçin	3	Murat Kara	2
Sahar Bardaie	8	Oya Diker	3	Volkan Akmeşe	2
Burcu Yılmaz	7	Aysel Yıldırım	3	Fatih M. Durmuş	2
Saadet Ceylan	6	Mert Tuğen	3	Murteza Albayrak	2
Serap Deliorman	5	Tamer Köşeli	3	Yusuf Tansu Özel	2
Oğuz Demir	5	Gökçe Yavaş Önal	2	Ş.Aydın Gündüz	2
Gözde Bitir S.	4	Buket Topakoğlu	2	Semih Poroy	2
Reha Barış	4	Seda Mit	2	Yasemin Ezberci	2
Doğan Gençsoy	4	Hilmi Şimşek	2	Meltem Şahin	2
Selçuk Demirel	3	Zafer Temoçin	2		

Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan Türkçe eserlerden 258'inin resimli olduğu ve eserlerin toplam 121 çizer tarafından resimlendiği belirlenmiştir. İlk sırada 23 eserle Mustafa Delioğlu'nun eserleri yer almakta, onu ikinci sırada 17 eser ile Sedat Girgin ve üçüncü sırada 13 eser ile Behiç Ak izlemektedir. Diğer taraftan eserlerin yaklaşık 1/3'ünün ise farklı çizerler tarafından resmedildiği (<http://www.iyikitap.net/>) belirlenmiştir.

Tablo 5.

Tanıtılan Çeviri Eserlerde Resimleyenlerin Resimledikleri Eser Sayısı

Resimleyen	Eser sayısı	Resimleyen	Eser sayısı	Resimleyen	Eser sayısı
Tony Ross	8	Claude Leon	3	Paul Howard	2
Desideria Guicciardini	8	Haydn Middleton	3	Olivier Tallec	2
David Roberts	5	Iacopo Bruno	3	Lane Smith	2
Trond Bredesen	5	Vaghar Aghaei	3	Massimo Bacchini	2
R. Faller & C. Roederer	5	Oliver Jeffers	3	Marla Frazee	2
Quentin Blake	4	N. Marovlakis	3	Yaşar Zeynelov	2
Vağar Aqaei	4	Barbara Nascimbeni	3	Ingrid Van Nyman	2
Sophy Williams	4	Michel Gay	3	Jean-Jacques Sempé	2
Janosch Horst Eckert	4	Tony Fucile	3	Walter Trier	2
John Kelly	3	Ben Cort	3	Marco Lorenzetti	2
Jacques Azam	3	Sam Zuppardi	3	Javier Zabala	2
David Tazzyman	3	Joe Berger	3	Franziska Biermann	2
Adam McCauley	3	Peter Bailey	2	Afra Nobahar	2
Fabien Mense	3	Wayne Anderson	2	Nicoletta Costa	2

Çocuk Kitaplığı bölümünde çeviri eserlerden 275'inin resimli olduğu ve eserlerin toplam 186 çizer tarafından resimlendirildiği belirlenmiştir (<http://www.iyikitap.net/>). İlk sırada çizer olarak en fazla 8 eserle Tony Ross ve Desideria Guicciardini'nin olduğu, onları ikinci sırada beşer eserle David Roberts, Trond Bredesen ve Régis Faller Charlotte Roederer isimli çizerlerin izlediği, üçüncü sırada ise dörder eserle Quentin Blake, Vağar Aqaei, Sophy Williams, ve Janosch Horst Eckert'in izlediği görülmektedir. Bunlardan 143'ünde (%23) her biri farklı çizerin sadece bir eserine yer verilmiştir. Bu sonuç çocuk kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerde geniş bir çizer yelpazesi olduğuna işaret etmektedir.

Tablo 6.

Tanıtılan Eserleri Değerlendiren Yazar ve Yaptıkları Değerlendirme Sayısı

Değerlendiren	Eser sayısı	Değerlendiren	Eser sayısı	Değerlendiren	Eser sayısı
Elif Türkölmez	36	Suzan Geridönmez	12	Yankı Enki	6
Şiirsel Taş	28	Sedef Pekin	12	Burcu Aktaş	6
Zarife Biliz	27	Sevengül Sönmez	11	Ceyhan Usanmaz	6
Tuğba Eriş	26	Burcu Arman	11	Safter Korkmaz	6
Irmak Zileli	23	Serda Semerci	10	Aylin Ominç	6
Sema Aslan	23	Ecem Nida Dinçtürk	10	Emel Altay	5
Simla Sunay	22	Eraslan Sağlam	9	D.Ünal Biçicioğlu	5
Sennur Sezer	22	Melek Özlem Sezer	9	E.Dağlar Ergüden	5
Nazan Özcan	21	Nurduran Duman	9	Toprak Işık	5
Nilay Kaya	20	Özlem Toprak	8	Umay Salman	5
Ş. Akalın Eryavuz	18	Öznur Şahin	8	M.Ceren Hasmaden	5
G. Mine Olgun	17	Ezgi Berk	8	Zeynep Alpaslan	4
Şeref Bilsel	16	Olca Mağden Ünal	7	Ferhat Uludere	4
Banu Aksoy	16	Alev Karakartal	7	Hayati Berker Aral	4
Elif Şahin Hamidi	15	Sima Özkan Yıldırım	7	Şeyda İşler	4
Kutlukhan Kutlu	13	Karin Karakaşlı	7	Tuğçe Akyüz	4
Yeliz Kızıllarslan	13	Mine Eryavuz	6	Gökçe Ateş Aytuğ	4
Betül Dündar	13	Onat Bahadır	6		

Çocuk Kitaplığı bölümünde analizi yapılan tüm eserlerin toplam 109 yazar tarafından değerlendirildiği belirlenmiştir (<http://www.iyikitap.net/>). Tanıtılan eserlerin 36'sının farklı yazarlar tarafından değerlendirildiği görülmektedir. En çok eser değerlendirmesi yapan yazarın 36 eseri değerlendirdiği, bunu ikinci sırada 28 ve üçüncü sırada ise 27 eser değerlendirmesi yapan yazarların izlediği görülmektedir. Tanıtılan 776 eserin 109 yazar tarafından incelenmesi çok yönlü bakış açılarının eşlik ettiği bir analiz sürecini düşündürmektedir.

Tablo 7.

Tanıtılan Çeviri ve Türkçe Eserlerin Yayınlandığı Yayınevlerine Göre Sıklık Dağılımı

Yayınevi	Eser sayısı		
	Çeviri	Türkçe	Toplam
Tudem Yayınevi	84	82	166
Can Çocuk	44	60	104
Yapı Kredi Yayınları	24	14	38
Günışığı Kitaplığı	11	14	25
Altın Kitaplar	13	10	23
Büyülü Fener	15	5	20
Kelime Yayınları	14	6	20
Hayykitap	18	1	19
İletişim Yayınları	13	2	15
Uçanbalık Yayınları	4	11	15
Doğan Egmont	9	4	13
Mavibulut Yayınları	7	3	10
Nesin Yayınevi	-	10	10

Tanıtılan eserlerin yayınevleri incelendiğinde, ilk sırada *İyi Kitap Dergisi'nin* de yayın organı olan Tudem yayınevlerinin olduğu görülmektedir. Bu yayınevini ikinci sırada Can yayınevleri, üçüncü sırada ise Yapı Kredi Yayınları izlemektedir. 2009-2016 yıllarında toplamda 79 yayınevlerinin eserlerinin tanıtıldığı belirlenmiştir (<http://www.iyikitap.net/>). Tanıtılan Türkçe eserlerin en çok ilk üç sırada Tudem, Can ve Yapı Kredi tarafından yayınlanan eserler olduğu, çeviri eserlerin ise Tudem, Can, Yapı Kredi ve Günışığı tarafından yayınlanan eserler olduğu görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

İyi Kitap Dergisi'nin 2009-2016 yılları arasında yayımlanan toplam 89 sayısının Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin çok yönlü analizinin yapıldığı araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Çocuğun anadilini öğrenme ve okuma kültürü edinme sürecinde çocuk kitaplarının önemli bir işlevi vardır (Yazıcı Okuyan, 2009, s. 137). Bu işlev, farklı yazarların, farklı kültürlerin, farklı yazın türlerinin, farklı anlatım şekillerinin sergilendiği eserlerle gerçekleştirilebilir. Sever (2004, s. 224), çocuk kitaplarının ilköğretim döneminde de anadilinin yapısı, kuralları ve anlatım olanaklarının çocuklara sezdirilmesinde ve kavratılmasında başat bir sorumluluk üstlendiğini belirtmektedir. Harris (2008'den aktaran Ateş, Çetinkaya ve Yıldırım, 2012a, s. 320) çocukların okuduğu, satın aldığı veya kütüphanelerden temin ettiği kitap türleri üzerine bilgi sağlayan çok sayıda kaynak olduğunu, bazı yayıncıların çocuklar için en çok satan kitapların aylık listesini hazırladığını ve 1900'lerden itibaren çocukların okuma tercihlerinin dokümanlaştırıldığı araştırmaların yürütüldüğünü belirtirken Ateş, Çetinkaya ve Yıldırım (2012a, s. 320), bu tür uygulamaların ülkemizde ise yaygın olduğunu söylemenin güç olduğunu belirtmektedir. Ayrıca hızla dönüşen ve farklı medya ile genişleyen okuma ekolojilerini, içerik, görsel ve tartışma ekseninde izleyebilmek için çocuk medyasının incelenebileceği araştırma kütüphaneleri ve merkezlerine duyulan ihtiyaç artmaktadır. Nitelikli kitapların her yıl tanıtılması, kitap eleştirilerinin uzman ekip ve kurumlar tarafından periyodik olarak yapılması, kitapların farklı temalara göre sınıflandırılması, kaynak kitapların artması gibi birçok alt çalışma sahası belirlemektedir (Veryeri ve Küntay, 2015, s. 20). Bu yönüyle hem bireysel hem sınıf kitaplıkları hem de kütüphanelere alınacak eserlerin seçimi için yeni çıkan kitapların çok yönlü olarak incelenmesi ve tanıtımı bakımından, okul öncesi dönemden gençlik dönemine uzanan bir sürece yönelik edebi eserlerin tanıtıldığı bir dergide 2009-2016 yıllarında yayımlanan 89 sayıda sadece Çocuk Kitaplığı bölümünde toplam 776 eserin tanıtılmasıyla bu gereksinimin karşılanmasına katkıda bulunmaktadır.

Tanıtılan çeviri eserlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde çeviri eserlerin oranının 2011 yılının dışında Türkçe eserlerden yüksek olduğu belirlenmiştir. Çocuk edebiyatı kültürü dünya çocuklarını ortak edebiyat zevkine ulaştırmaktadır (Şirin, 2000, s. 11). Araştırma kapsamında incelenen derginin 2009-2016 yıllarında yayımlanan sayılarında, 2011 yılı hariç diğer yıllarda tanıtılan çeviri eserlerin oranının Türkçe eserlerin oranından yüksek olması, dergide çocuk yazınının öncelikle, evrensel yazın bütününün farklı ve özel bir alanı olma özelliğinin (Dilidüzgün, 2000, ss. 253-268) dikkate alındığını göstermektedir. Bu sonuç aynı zamanda iyi çocuk yayınlarının sınırları kolayca aşmayı başardığını da ortaya koymaktadır (Şirin, 2000, s. 11). Araştırma sonuçları, okuyucuların haz almak için okudukça okuma deneyimleriyle birlikte uygun materyalleri seçme düzeylerinin de geliştiğini ortaya koymaktadır (Ateş, Çetinkaya ve Yıldırım, 2012a, s. 320). Nitekim bu da öğrencilerin okuma materyallerinin çeşitliliğini artırmak ve onların seçimine saygı duymakla sağlanabilir (Smith, Tracy ve Weber, 1998'den aktaran Ateş, Çetinkaya ve Yıldırım, 2012a, s. 320). Soysal (2012, s. 229), Batı'dan çevrilen eserlerin titiz süreçlerden geçerek hazırlandığını, çocuk ve gençlik kitapları çevirisinin edebiyatın en zor çalışma alanlarından biri olduğunu belirtmektedir. Çeviri kitaplar sayesinde çocuk farklı kültürlerdeki karakterlerle karşılaşmakta (Yıldız, 2016, s. 435), kendi kültürlerinin yanında farklı kültür ve toplumları da tanıyabilmektedir (Mert, Albayrak ve Serin, 2013, s. 59; Soysal, 2012, s. 229). Böylelikle aynı zamanda farklı kültürlerle ait eserler arasında yapılan çeviriler yoluyla, toplumlar arasında köprüler kurulması ve toplumların birbirine yaklaştırılabileceği düşünülmektedir (Mert, Albayrak ve Serin, 2013, s. 59). Bu yönüyle çeviri eserlere yüksek oranlarda yer verilmesiyle okul çağındaki çocukların edebi eserler aracılığıyla farklı kültürlerle buluşması için bir kapı aralanmış olacaktır.

İyi Kitap Dergisi'nin Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin önemli bir bölümünün 10-130 sayfa olduğu (en sıklıkla sırasıyla 91-130; 51-90; 10-50 sayfa) belirlenmiştir. Çocuk Vakfı (2009, s. 21) tarafından hazırlanan 100 Temel Eser Raporunda Bilgin Adalı, öğretmenlerin kitaplar konusunda ölçü vererek en az 80 sayfa olacağını söylediğini, bu nedenle son birkaç yıldır çocukların kitapları içeriğiyle, konusuyla değil, sayfa sayısı ile değerlendirdiğini; oysa tuğla kalınlığındaki Harry Potter'ları çocukların hepsinin bayılarak okuduğunu ifade etmektedir. Çocuk edebiyatı kitaplarının biçimsel özellikleri Kaya (2010, s. 14) tarafından büyüklük, kapak, basım (tipografi), kâğıt, sayfa düzeni, harfler ve cümleler olmak üzere yedi kategoride incelenmiş, bu kategorilerde sayfa sayısı yer almamıştır. Bu açıklamalar, çocuk kitapları konusunda sayfa sayısının belirtilmesinin uygun olmadığını göstermektedir. Ayrıca çocuk kitaplarının değerlendirilmesine yönelik araştırmalar incelendiğinde, eserlerin sayfa sayısı bilgilerinin verildiği ancak kitapların sayfa sayısı hakkında bir sayısal ölçüt belirtilmediği (Demircan, 2006, s. 19; Işıtan, 2014, s. 196; Şenol, Yükselen, Üstündağ ve Ay, 2017, s. 446) belirlenmiştir. Örneğin, Şenol ve diğerlerinin (2017, s. 446) inceledikleri 143 eserin sayfa sayısının 1-121 arasında değiştiği, bu eserlerin %50'sinin 31-90 sayfa olduğu tespit edilmiştir. Işıtan'ın (2014, ss. 194, 196) Caillou çizgi film karakteri ile ilgili Türkçe resimli öykü kitaplarının biçimsel ve içerik özelliklerinin incelenmesini amaçladığı araştırmada, 40 eserin 34'ünün 24 sayfa, 6'sının ise 26 sayfa olduğu, kitapların sayfa sayısının uygun olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte yazar, araştırmada sayfa sayısı hakkında herhangi bir ölçüt belirtmemiştir. Diğer taraftan Demircan'ın (2006, s. 19), TÜBİTAK çocuk kitaplığı dizisindeki kitapları dış yapısal ve iç yapısal olarak incelediği araştırmada, sayfa sayısının çocuğun seviyesine göre belirlenmesi gerektiği ileri sürülmüş ancak bununla ilgili bir ölçüt açıklanmamıştır. Ayrıca aynı araştırmada incelenen 34 eserin 24'ünün (%70) sayfa sayısının çocuğun seviyesine uygunluğu bakımından yeterli olduğu belirtilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, araştırma kapsamında incelenen bölümde tanıtılan eserlerin sayfa sayılarının belirtilmiş olmasının okuru bilgilendirme niteliği taşıdığı söylenebilir.

IFLA Çocuklar ve Genç Yetişkinler Bölümü, her ülkenin kütüphanecileri tarafından belirlenen en iyi on resimli kitap, (The World Through Picture Books) projesini 2011 yılında

başlatmış, Türkiye 37. ülke olarak projeye katılmıştır. Proje çerçevesinde, Türkiye'deki tüm kütüphaneciler tarafından, elektronik oylama yöntemiyle en iyi on resimli çocuk kitabı seçilmiştir (Gürbüz, 2014, s. 79). Bu eserlerden biri de Behiç Ak'ın, *Galata'nın Tembel Martısı* isimli eseridir. Kıbrıs (2009, s. 152) araştırmasında, Ayla Çınaroğlu'nun 9-12 yaş arasına seslenen yedi eserini incelemiş ve Çınaroğlu'nun çocukların korkularını, kaygılarını yine onların bakış açısından onların diliyle dile getirme ve sonra da onlara belli bir seçenek sunarak ya da belli bir yön göstererek tutum ve tavırlarını etkilemeye yönelik örneklerle sık sık yer verdiğini belirlemiştir. Çocuk yetişkin çatışmalarına yer verilen eserlerin değerlendirildiği araştırmada Aslan'ın (2006, ss. 206-207; ss. 209-210) incelediği eserler arasında Sevim Ak'ın *Vitrindeki Mavi Bahçıvan* ve *Yeni Moda Kuaför* adlı öyküleri ile Ayla Çınaroğlu'nun *Altın Kanatlı Topçin* ve *Ayıp* adlı eserlerinin olduğu belirlenmiştir. Araştırmacı Ak'ın *Vitrindeki Mavi Bahçıvan* aslı öyküsünde, duygu ve düşünceleri önemsenmeyen ve bu yüzden annesiyle çatışan bir çocuğun yaşadıklarını duyumsatmaya çalıştığını; Çınaroğlu'nun *Altın Kanatlı Topçin* adlı kitabında fazla müdahaleci ve kaygı düzeyleri yüksek, tutarsız davranışlarda bulunan, çocukların duygu ve düşüncelerini önemsemeyen aileleri eleştirdiğini belirtmiştir. Sevim Ak'ın iki eserinde yer alan otuz dört öykünün içerik ve tasarım özelliklerinin çocuğa görelilik açısından incelendiği araştırmada, öykülerin içerik özellikleri açısından çocuğa göre olduğu tespit edilmiştir (Karaca ve Temizyürek, 2017, s. 192). Ayrıca Sevim Ak'ın 11 çocuk öykü kitabının eğitsel iletiler açısından incelendiği araştırmada, yazarın öykülerinde işlediği eğitsel iletiler ve bunların işlenme sıklığı, bu iletileri, okuyucuya iletme yöntemi ve kullandığı dil göz önüne alındığında, araştırmada incelenen eserlerin öğrencilere tavsiye edilebilir nitelikte olduğu belirlenmiştir (Uzuner ve Şimşek, 2016, s. 474). Derginin Çocuk Kitaplığı bölümünde en sıklıkla eserleri tanıtılan yazarların hem uluslararası değerlendirmelere hem de ülkemizde yapılan bilimsel araştırmalara konu olması, yazar seçiminde çocuk yazını açısından birçok faktörün göz önünde bulundurulduğunu göstermektedir.

Derginin Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin yıllara göre en az %59'unun en fazla ise %86'sının resimli olduğu belirlenmiştir. İyi ve nitelikli çocuk kitabının kaynağında, çocuktaki büyüklüğü sezebilen yazar ve çocuk edebiyatı çizeri yer almaktadır (Şirin, 2000, s. 11). Resmin çocuk kitaplarında başta gelen işlevi, kitabın içeriğinin kavranması, kavranan içeriğin akılda kalması ve resimlerin estetik değeriyle çocuğun beğeni düzeyini yükseltmesidir. Çocuklukta resimleriyle birlikte sevilen bir kitap, insanın yaşamı boyunca unutulmamaktadır (Kaya, 2010, s. 17). Çocuk kitapları çocukları renk ve çizginin estetik diliyle tanıştıran, onlara anadilin güzelliğini duyumsatan ilk araçlar olarak (Lüle Mert, 2016, s. 1254) resimli çocuk kitapları da, çocukların edebiyat alanındaki ilk deneyimlerini yaşadıkları örnekler olarak görülmektedir (Dağlıoğlu ve Çamlıbel, 2009, s. 511). Bu eserler aracılığıyla tüm duyuların etkin kılındığı, böylelikle çocuğun anlatılmak istenenini sezinleyebileceği düşünülmektedir (Şahin, 2014, s. 1309). Anderson (2010, s. 63), çocukların yazılardan çok resimlerin öyküyü anlattığına inandığını, çocuklara kitap okunurken onların öykünün resimlerden anlatıldığını düşündüğünü; aslında iyi bir resimli kitabın öyküyü resim sanatıyla anlattığını belirtmektedir (aktaran Şahin, 2014, s. 1310). Ateş, Çetinkaya ve Yıldırım'ın (2012b, s. 388) yaptığı araştırmada öğrenciler, kendi seçtikleri, eğlenceli, bol resimli, duygularına hitap eden kitaplarla okumayı daha çok seveceklerini belirtmiştir. Lüle'nin (2007, ss. 24, 26) yedi farklı çocuk kitabını çocuk yazını ilkelerine uygunluğunu değerlendirmek amacıyla gerçekleştirdiği çalışmada, incelenen eserlerdeki resimler hakkında şu sonuçlara ulaşılmıştır: Gülten Dayıoğlu'nun *Fadiş* isimli eserinde resim olmadığı, başarılı bir ressamın estetik resimleri ile süslenmiş bir *Fadiş*'in çocuk okurlar için kitabı daha çekici kılabilmesi; Sevim Ak tarafından yazılan *Puf Pufpuf*, *Çuf Çufçuf* ve *Cino* isimli eserlerin resimlerinin Behiç Ak tarafından çizildiği, kara kalem ile çalışıldığı, ancak kitapta, çocuğun iç dünyasına seslenebilecek eğlendirici resimler kullanılmadığı ve resimlerin oldukça basit düzeyde olduğu, resimlerde çocuğun sezgi gücünü kullanabileceği bir kurgulama olmadığı; oysa çocuk kitaplarında, daha duyarlı, yaratıcı ve sanatsal resimlerin

kullanılması gerektiği belirtilmiştir. Bu bağlamda araştırma kapsamında incelenen bölümde tanıtılan eserler arasında resimli eserlerin oranının fazla olması, tanıtılan eserlerin seçiminde hedef kitlenin özellikleri ve gereksinimlerinin dikkate alındığını göstermektedir.

Derginin Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan Türkçe eserlerden 258'inin resimli olduğu ve eserlerin toplam 121 çizir tarafından resimlendiği belirlenmiştir. İlk sırada 23 eserle çizir olarak en fazla Mustafa Delioğlu'nun olduğu, onu ikinci sırada 17 eserin çiziri Sedat Girgin'in ve üçüncü sırada ise 13 eserin çiziri olarak Behiç Ak'ın izlediği görülmektedir. Sayısız çocuk kitabı ve kitap (roman) kapağı illüstrasyonu yapan Mustafa Delioğlu yaptığı çalışmalarından dolayı 1990 yılında Türk Çocuk Vakfı tarafından hizmet ödülüne layık görülmüştür (Soydan, 2014, s. 47). Alan uzmanları tarafından hazırlanan *Okul Öncesi Çocuk Edebiyatı Kitap Kataloğu'nda*, öğretmenler, veliler, okul öncesi çocuklar, alan araştırmacıları, kütüphaneciler, yayınevleri ve kitabeveleri için önerilen kitap listesinde Delioğlu'nun resimlediği çocuk kitaplarının ağırlıklı olarak yer aldığı belirtilmektedir (Rezzagil ve Akman, 2014, s. 319). Araştırmacılar bu nedenlerle 5-8 yaş iki dilli çocukların Türkçe konuşmalarında kullandıkları ses bilgisel süreçlerin incelenmesi amacıyla Delioğlu'nun resimlediği, *Öğretmenin Sihirli Şapkası*, *Dedemin Sihirli Dolabı*, *Ninemın Arkadaşı*, *Ninemle Hayvanat Bahçesinde*, *Peynirli Börek* isimli eserlerdeki resimleri incelemiş ve bu resimlerin niteliklerini değerlendirmiştir. Aytül Akal ve Mustafa Delioğlu'nun 5-7 yaş çocuklarını hedef kitlesi olarak aldıkları *Açıl Kapı Açıl ve Açıl Bahçe Açıl* isimli eserlerinin üretiliş süreçlerinin göstergebilimsel bir çerçevede incelendiği araştırmada (Sivri ve Örkün, 2013, s. 185), her iki eserin de ön kapaklarının çocukların hem görme duyusuna hem de dokunma duyusuna yönelerek onların kitap hakkındaki meraklarını uyandıracak şekilde tasarlandığı belirlenmiştir. Soydan (2014, s. 141), *Nasrettin Hoca* karakterini ülkemizde başarıyla resimleyenler arasında Delioğlu'nun illüstrasyonlarının örnek olarak gösterilebileceğini, Delioğlu'nun kendi seçtiği fıkraları resimlerken *Nasreddin Hoca* figürlerini tek tipte göstermeyerek onun renkliliğini de korumayı başardığını belirtmektedir. Özellikle çocuk kitapları için yaptığı çalışmalarla tanınan illüstratör Sedat Girgin, edebiyat alanının en prestijli ödülllerinden 2018 Hans Christian Andersen Ödülü'ne aday gösterilmiştir. *Öfkeli Örümcek Rıza*, *İnatçı Kirpi Mina*, *Tembel Balık Sefa* ve daha birçok çocuk kitabı için çizimler yapan, birçok yayınevinde 80'den fazla kitap resimleyen Girgin'in aynı zamanda resimlediği *Tembel Balık Sefa* adlı kitap Uluslararası Gençlik Kütüphanesi (Internationale Jugendbibliothek) tarafından White Ravens 2015 Kataloğu'na seçilmiştir (<http://kultursanat.com.tr/haber/sedat-girginin-cizimleri-hans-christian-andersen-odulune-aday/>). Üçüncü sınıf öğrencilerine resimli kitaplar aracılığıyla barışın öğretiminin amaçlandığı araştırmada (Seban, 2011, s. 117), yararlanılan eserlerden biri de Behiç Ak'ın hem yazar hem de çiziri olduğu *Yüksek Tansiyonlu Çınar Ağacı*'dir. Eserin eğlenceli illüstrasyonlarla olağanüstü derecede tasarlandığı belirtilmektedir. Behiç Ak'ın *Uyurgezer Fil* adlı eseri ile görsel okuma üzerine yapılan araştırmada (Koç, Yıldız ve Coşkun, 2015, s. 695), çalışmaya katılan çocukların resimler üzerine olabildiğince zengin yorumlarda bulunabilmeleri hedeflenerek kitap seçilirken resimlerin mümkün olduğunca farklı düzeylerde yorumlara açık olmasına dikkat edildiği belirtilmiştir. Ayrıca öykünün, karikatür formunda ve sade çizgilerle anlatıldığı, ancak öykünün yalnız resimlere bakan bir çocuk için gördüğü kompozisyonların çok zengin çağrışımlara neden olabilecek potansiyelde olduğu belirlenmiştir (Koç, Yıldız ve Coşkun, 2015, s. 695). Bir başka araştırmada yine Behiç Ak'ın yazıp resimlediği *Rüzgârın Üzerindeki Şehir* adlı eserdeki bir görsel ve Liane Schneider'in yazdığı ve Eva Wenzel-Bürger'in resimlediği *Elif'in Doğum Günü* adlı eserdeki bir görsel olmak üzere toplam iki görselden yararlanılmıştır (Baş ve Örs, 2015, s. 241). Araştırma sonucunda, yazarı ve çiziri aynı kişi olan görselde verilmek istenen mesajın, öğrenciler tarafından daha iyi algılandığı ve öğrencilerin görselle yaptıkları yorumlarda, diğer görselle yaptıkları yorumlara göre daha çok ortak paydada buluştukları sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar, derginin Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin seçiminde çizirlerin yetkinliğinin de göz önünde bulundurulduğunu göstermektedir.

İyi Kitap Dergisi'nin Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan çeviri eserlerin çizerlerinin ilk üç sırada Desideria Guicciardini, Tony Ross David Roberts Trond Bredesen Quentin Blake, Vaqar Aqaei, Sophy Williams, Janosch Horst Eckert, Sophy Williams olduğu belirlenmiştir. Bu çizerlerden Desideria Guicciardini'nin ülkemizde farklı yayınevlerinden çıkan 8 eserinin olduğu ve 2014 yılında Hans Christian Andersen en iyi çizer ödülünü aldığı; Tony Ross'un başta Roald Dahl olmak üzere birçok yazarın eserinde çizer olduğu ve farklı yayınevlerinden Türkçeye kazandırılan 20 civarında eserin de çizeri olduğu; Trond Bredesen'in çizimlerinin *Sanat Dedektifleri* serisinde, kapak içlerindeki çizim ve haritalarla serüvene eşlik ettiği belirtilmektedir (Akalin, 2014, s. 28). Bu yönüyle tanıtılan çeviri eserlerin çizerlerinin alanlarında çizimleriyle iz bırakan kişiler olduğu görülmektedir. Böylelikle bu eserlerle buluşacak okurların aynı zamanda hayal gücü ve estetik becerilerinin de gelişimine katkıda bulunmuş olacaktır.

Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin yüzün üzerinde yazar tarafından değerlendirilmesi, eserler hakkında geniş bir yelpazede farklı bakış açılarını yansıtan bir yaklaşım sergilendiğini göstermektedir.

Tanıtılan eserlerin yayınevleri incelendiğinde 82 yayınevinin eserlerine yer verildiği, ilk üç sırada Tudem, Can ve Yapı Kredi yayınlarının eserlerinin olduğu belirlenmiştir. Türkçe eserler ilk üç sırada Tudem, Can ve Yapı Kredi yayınevleri tarafından yayınlanmıştır. Çeviri eserlerde ise bu yayınevlerini üçüncü sırada Günışığı yayınlarının eserleri izlemektedir. Tanıtılan eserlerin yayınlandığı yayınevlerinin en eskisi 36 yıl, en yenisi ise 15 yıldır yayın hayatındadır (Can, 1981, Yapı Kredi, 1992, Günışığı, 1996, Tudem, 2002). Dört yayınevi hakkındaki bilgiler incelendiğinde, yayınevlerinin ortak noktalarının çocuklar için ulusal ve evrensel düzeyde nitelikli edebi eserleri yayınlamaları olduğu görülmüştür ("Tudem Yayın Grubu", "Can Yayınları", "Yapı Kredi Yayınları", "Günışığı Kitaplığı"). Bu bilgiler, Çocuk Kitaplığı bölümünde tanıtılan eserlerin yayınevleri konusunda seçici davranıldığı ve çocuk kitapları konusunda deneyimli yayınevlerinin eserlerine ağırlık verildiğini göstermektedir.

Sonuç olarak ülkemizde çocuk yayınlarının ayrı bir uzmanlık dalı haline gelmesi, çocuk kitabeveleri, çocuk kütüphaneleri, çocuk kitabı fuarlarının, çocuklara yönelik yayın yapan yayınevlerinin açılıp bunların sayısının artması (Gönen, 2011, s. 34) çocukların daha nitelikli eserlerle buluşturulabilmesi açısından çok önemli adımlardır. Yaşamsal becerilerden olan okuryazarlıkta yetkinleşmenin yolu bireyin erken çocukluk döneminden itibaren önce anne-babalar ardından da öğretmenler aracılığıyla çocuk yazınıyla buluşmasından geçmektedir. Bu buluşmada uygun eserlerin seçiminde araştırmada incelenen dergi ve benzeri yayınlar ile bu yayınlardaki nitelik büyük önem taşımaktadır.

Kaynakça

- Akalin, Ş. (2014). Kültür ve macera iç içel!. *İyi Kitap Dergisi*, 62, ss. 27-28.
- Al, U. ve Tonta, Y. (2007). Tam metin makale kullanım verilerinin bibliyometrik analizi. S. Kurbanoglu, Y. Tonta ve U. Al (Yay. Haz.). *Değişen dünyada bilgi yönetimi sempozyumu bildiriler kitabı* içinde (ss. 209-217). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü. Erişim adresi: <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/tonta-sempozyum2007-4.pdf>
- Antilla, J. A. (2013). The effects of early literacy development on academic success in the educational setting and implications for educational leaders and teachers. *Master of Arts in Education at Northern Michigan University*. Erişim adresi: https://www.nmu.edu/education/sites/DrupalEducation/files/UserFiles/Antilla_Julie_MP.pdf
- Aslan, C. (2006). Türk çocuk yazınında çocuk-yetişkin çatışmasının yer aldığı kimi yapıtların incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(2), 193-216.
- Arslan, F. ve Alandaz, S. G. (2012). Türkçe ve sınıf öğretmeni adaylarının çocuk edebiyatı ve çocuk edebiyatı dersine ilişkin görüşleri (Kırıkkale ili Örneği). Ankara Üniversitesi Çocuk ve

- Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi (COGEM) 3. *Ulusal çocuk ve gençlik edebiyatı sempozyumu* içinde (ss. 38-45). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Asutay, H. (2009). Elektronik yazın yeni teknolojilerle birlikte yazın dünyasında ortaya çıkan yeni yazınsal tür ve biçimleri. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 63-86.
- Ateş, S., Çetinkaya, Ç. ve Yıldırım, K. (2012a). Okunabilir bir kitap nasıl seçilir? *İlköğretim Online*, 11(2), 319-331. Erişim adresi: <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Ateş, S., Çetinkaya, Ç. ve Yıldırım, K. (2012b). Öğretmen, ebeveyn ve öğrencilerin görüşlerine göre ilköğretim öğrencilerinin okuma çevreleri. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(2), 377-394.
- Atkinson, P., Coffey, A. ve Delamont, S. (2001). A debate about our canon. *Qualitative Research*, 1(1), 5-21.
- Balcı, A. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. (6.bs.). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Baş, B. ve Örs, E. (2015). A study on visual reading skills of first grade students at primary school (İlkokul 1. sınıf öğrencilerinin görsel okuma becerileri üzerine bir inceleme). *Journal of Theory and Practice in Education (Eğitimde Kuram ve Uygulama)*, 11(1), 225-244.
- Bekman, S. (2002). Does daycare centre experience and its aim matter? *European Early Childhood Education Reserach Journal*, 10(1), 123-135.
- Block, C., Oakar, M. ve Hurt, N. (2002). The expertise of literacy teachers: a continuum from preschool to Grade 5. *Reading Research Quarterly*, 37(2), 178-206.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. Erişim adresi: <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Bradshaw, T. ve Nichols, B. (2004). Reading at risk: a survey of literary reading in America. Research Division Report No: 46. Erişim adresi: <https://www.arts.gov/sites/default/files/ReadingAtRisk.pdf>
- Burgess, S. A., Hecht, S. A. ve Lonigan, C. J. (2002). Relations of the home literacy environment (HLE) to the development of reading-related abilities: a one-year longitudinal study. *Reading Research Quarterly*, 37(4), 408-426.
- Büyükkavas K. Ş. ve Ersözlü, Z. N. (2009). Sınıf öğretmenlerinin çocuk edebiyatına ilişkin görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 1-17.
- Campbell, F. A., Ramey, C. T., Pungello, E., Sparling, J. ve Miller-Johnson, S. (2002). Early childhood education: outcomes as a function of different treatments. *Applied Developmental Science*, 6, 42-57.
- Can Yayınları (t.y). Hakkımızda. Erişim adresi: <http://canyayinlari.com/hakkimizda>
- Clark, C. ve Foster, A. (2005). Children's and young people's reading habits and preferences: The who, what, why, where and when. London: National Literacy Trust. Erişim adresi: http://www.literacytrust.org.uk/assets/0000/0577/Reading_Connects_Survey_2005.pdf
- Cooper, J. D., Robinson, M.D., Slansky, J.A. ve Kiger, N.D. (2016). Literacy: helping students construct meaning. Erişim adresi: <https://books.google.com.tr/books?isbn=1305960602>
- Cremin, T., Mottram, M., Bearne, E. ve Goodwin, P. (2008). Exploring teachers' knowledge of children's literature. *Cambridge Journal of Education*, 38(4), 449-464.
- Çer, E. (2016). Türkçe öğretiminde çocuğa yönelik ilkesine uygun edebiyat yapıtlarının önemi. *İlköğretim Online*, 15(4), 1399-1410. doi: <http://dx.doi.org/10.17051/io.2016.22814>
- Çocuk Vakfı (2009). *100 Temel eser raporu*. Çocuk Vakfı Çocuk Akademisi Çocuk ve İlk Gençlik Edebiyatı Araştırmaları Merkezi. Erişim adresi: www.cocukvakfi.org.tr/rapor/100temeleser.pdf
- Dağlıoğlu, H. E. ve Çamlıbel Ç. Ö. (2009). Okul öncesi çocuklarına yönelik yayınlanan hikâye kitaplarının şiddet ve korku öğeleri açısından incelenmesi. *Türk Kütüphaneciliği* 23(3), 510-534.
- Demircan, C. (2006). TÜBİTAK çocuk kitaplığı dizisindeki kitapların dış yapısal ve iç yapısal olarak incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 12-27.
- Developing Early Literacy: Report of the National Early Literacy Panel (2008). Erişim adresi: <https://lincs.ed.gov/publications/pdf/NELPReport09.pdf>

- Dilidüzgün S. (2000). Çocuk kitaplarında yazınsal nitelik. 1. *Ulusal çocuk kitapları sempozyumu-sorunlar ve çözüm yolları*. (ss. 253- 268). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Dreher, M. (2003). Motivating teachers to read. *The Reading Teacher*, 56(4), 338-340.
- Ekici, S. ve Yılmaz, B. (2014). Ankara'daki anaokullarının okuma alışkanlığına hazırlık yeterlilikleri açısından değerlendirilmesi. *Türk Kütüphaneciliği*, 28(4), 547-582.
- Ellis, S. (2007). Policy and research lessons from the Clackmannanshire synthetic phonics initiative. *Journal of Early Childhood Literacy*, 7(3), 281-297.
- Frankel, J. R. ve Wallen, N. E. (2006). How to design and evaluate research in education (7th ed.). New York: McGraw-Hill. Erişim adresi: <http://www.semestafisika.com/HOW%20TO%20DESIGN%20AND%20EVALUATE%20RESEARCH%20IN%20EDUCATION%20by%20Fraenkell-Wallen.pdf>
- Gönen, M. (2011). Türkiye'de okul öncesi çocuk edebiyatı. *Uluslararası okul öncesi eğitim kongresi* içinde. İstanbul. Erişim adresi: media.turuz.com/.../Children/.../0102-Turkiyede_Okulncesi_Cocuq_Edebiyatı
- Gönen, M., Karakuş, H., Uysal, H. Kehci, A., Ulutaş, Z. ve Kahve, Ö. (2016). Resimli çocuk kitaplarının içerik ve resimleme özelliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(4), 724-735.
- Günışığı Kitaplığı (t.y.). Hakkımızda. Erişim adresi: <http://gunisigikitapligi.com/gunisigi-kitapligi/>
- Gürbüz, M. (2014). IFLA - Ülkelerin en iyi on resimli çocuk kitapları listesi projesi. *Türk Kütüphaneciliği*, 28(1), 79-87.
- Hughes, C. (2014). An Introduction to Qualitative Research, Department of Sociology, University of Warwick. Erişim adresi: <https://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/sociology/staff/hughes/researchprocess/>
- Işıtan, S. (2014). Caillou çizgi film karakteri ile ilgili Türkçe resimli öykü kitaplarının biçimsel ve içerik özelliklerinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 13(1), 191-204.
- İpşiroğlu, Z. (2006). Çocuk yazını eleştirisi. S. Sever (Yay.Haz.), Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi (COGEM) 2. *ulusal çocuk ve gençlik edebiyatı sempozyumu bildiriler kitabı* içinde (ss. 173-176). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Kağıtçıbaşı, Ç., Sunar, D. Bekman, S., Baydar, N. ve Cemalcılar, Z. (2009). Continuing effects of early enrichment in adult life: the Turkish early enrichment project 22 years later. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30, 764-779.
- Kan, M. O. (2012). Türkçe öğretmenlerinin çocuk edebiyatı ile ilgili görüşleri üzerine nitel bir araştırma. S. Sever (Yay. Haz.), Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi (COGEM) 3. *Ulusal çocuk ve gençlik edebiyatı sempozyumu* içinde (ss. 109-118). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Karaca, G. ve Temizyürek, F. (2017). Sevim Ak'ın öykülerinin çocuğa görelilik açısından incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 177-195.
- Kaya, M. (2011). Çocuk edebiyatı kitaplarının biçimsel özellikleri. *Eğitim-Sen okul öncesi çocuk edebiyatı kitap kataloğu* içinde (ss. 14-16). Ankara: Eğitim-Sen.
- Kaya, M. (2010). Çocuk edebiyatı kitaplarında resim. *Eğitim-Sen Okul Öncesi Çocuk Edebiyatı Kitap Kataloğu* içinde (ss. 17-20). Ankara: Eğitim-Sen.
- Kıbrıs, İ. (2009). Okuyucularına bakış açısı kazandırma yönüyle Ayla Çınaroğlu'nun çocuk öykü ve romanları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 149-157.
- Koç, K., Yıldız, S. ve Coşkun, R. (2015). Çocuklar resimli çocuk kitaplarındaki resimleri nasıl yorumluyor? Behiç Ak'ın "Uyurgezer Fil" kitabı ile yapılan görsel okuma üzerine bir araştırma. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(4), 687-706.
- Lüle, E. (2007). Yedi farklı çocuk kitabının çocuk yazını ilkelerine uygunluğunun değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(14), 17-30.

- Lüle, M. E. (2016). Çocuk edebiyatı eleştirisinin Türkçe öğretmen adaylarının çocuk kitaplarını gelişim düzeylerine göre ayırıştırma becerisine etkisi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 1252-1274.
- Manguel, A. (2007). *Okumanın tarihi*. (F. Elioğlu, Çev.). (4.bs.). İstanbul: YKY.
- Martin, T. (2003). Minimum and maximum entitlements: Literature at key stage 2. *Reading Literacy and Language*, 37(1), 14-17.
- McKenna, M. C., Kear, D. J. ve Ellsworth, R. A. (1995). Children's attitudes toward reading: A national survey. *Reading Research Quarterly*, 30(4), 934-956. Erişim adresi: http://www.bwgriffin.com/gsu/courses/edur9131/content/Reading_Attitudes_McKenna_Kear_Ellsworth_1995.pdf
- Mert, O., Albayrak, F. ve Serin, N. (2013). Çeviri çocuk kitaplarının kültür aktarımı açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(3), 58-73.
- Rezzagil, M. ve Akman, B. (2014). 5-8 yaş iki dilli çocukların Türkçe konuşmalarında kullandıkları sesbilgisel (fonolojik) süreçlerin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 317-356.
- Reardon, S. E., Valentino, R. A. ve Shores, K. A. (2012). Patterns of literacy among U.S. students. *The Future of Children*, 22(2), 17-38. Erişim adresi: <http://www.futureofchildren.org/publications>
- Sainsbury, M. ve Clarkson, R. (2008) Attitudes to reading at ages nine and eleven: Full Report. Slough: NFER. Erişim adresi: <https://www.nfer.ac.uk/publications/RAQ01/RAQ01.pdf>
- Sainsbury, M. ve Schagen, I. (2004). Attitudes to reading at ages nine and eleven. *Journal of Research in Reading*, 27(4), 373-386.
- Seban, D. (2011) Teaching peace through picture books in a third-grade classroom. *Intercultural Education*, 22:1, 115-120. doi: 10.1080/14675986.2011.549650
- Sever, S. (2004). Anadili öğretiminin temel bir aracı: Yazınsal nitelikli çocuk kitapları. Cumhuriyetin 80. yılında disiplinlerarası bakışla Türkiye'de çocuk. *Dördüncü ulusal çocuk kültürü kongresi* içinde (ss. 223-236), Ankara: Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi.
- Sever, S. (2013). *Çocuk edebiyatı ve okuma kültürü*. İzmir: Tudem.
- Sivri, M. ve Örkün, B. (2013). Açıl kapı açıl ve açıl bahçe açıl adlı eserlere göstergebilimsel açıdan karşılaştırmalı bir yaklaşım. *HUMANITAS*, 1, 171-195.
- Soydan, K. (2014). *Türk kültürüne göre çocuk hikâye kitaplarında illüstrasyon*. Arel Üniversitesi, İstanbul. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Erişim adresi: earsiv.arel.edu.tr/jspui/handle/1/972
- Soysal, M. (2012). Çağdaş çocuk ve gençlik edebiyatımızın öğretimdeki yansımaları. S. Sever (Yay.Haz.), Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi (COGEM) 3. *Ulusal çocuk ve gençlik edebiyatı sempozyumu bildiriler kitabı* içinde (ss. 229-232). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Şahin, G. (2014). Okul öncesi dönem çocuk kitaplarında görsel bir uyarıcı olarak resim. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(3), 1309-1324.
- Şenol, F. B., Yükselen, A., Üstündağ, A. ve Ay, A. (2017). 7-12 yaş çocuklarına yönelik çocuk kitapların içerik, resimleme ve fiziksel özellik açısından incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies (JASSS)*, 55, 441-456.
- Şirin, M. R. (1998). *Çocuk edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı.
- Şirin, M. R. (2000). *99 soruda çocuk edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı.
- Trim, M. (2004). *Growing and knowing a selection guide for children literature*. München: Die Deutsche Bibliothek.
- Tudem Yayın Grubu (t.y.). Hakkımızda. Erişim adresi: <http://www.tudem.com/hakkimizda.aspx>
- Twist, L., Schagen, I. ve Hodgson, C. (2007). Readers and reading: the national report for England (PIRLS). Slough: NFER. Erişim adresi: <https://www.nfer.ac.uk/publications/PRN01/PRN01.pdf>
- Ungan, S. ve Demir, E. (2016). Günümüz çocuk edebiyatı yazarları ve eserleri üzerine bir inceleme. *Türk Eğitim Dergisi*, 1(1), 40-65.

- Uzuner, Y. S. ve Şimşek, T. (2016). Sevim Ak'ın öykülerinin eğitsel değerleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(4), 474-488.
- Veryeri, A. I. ve Küntay, A. C. (2015). Türkiye'de 0-3 yaş aralığındaki bebek ve çocukların kitapla tanıştırılması. *Erken okur-yazarlık: 0-3 yaş arası çocuk kitapları içinde* (ss. 9-30). Derleyen: Bettina Kümmerling-Meibauer. (E. Uşşaklı, Çev.). İstanbul: Koç Üniversitesi.
- Wade, B. ve Moore, M. (1998). An early start with books: literacy and mathematical evidence from a longitudinal study. *Educational Review Literacy and Schooling*, 50(2), 135-145. Erişim adresi: christchurchcitylibraries.com/.../booksforbabies/researchdoc
- Yapı Kredi Yayınları (t.y.). Hakkımızda. Erişim adresi: <http://kitap.ykykultur.com.tr/yky-hakkında/hakkında>
- Yazıcı, O. H. (2009). Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin okuma saatlerinde kullanılan çocuk edebiyatı ürünlerini seçme ölçütleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(18), 135-159.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. bs.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, D. (2016). Popüler çeviri çocuk romanlarının içerik bakımından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi (SEFAD)*, 36, 435-466.
- Yılmaz, B. (2009). Çocuklarda okuma kültürünü geliştirmede ebeveyn ve öğretmenin rolü. A. Afacan (Yay.Haz.), *Çocuk ve okuma kültürü sempozyumu bildiriler kitabı içinde* (ss. 133-140). Ankara: Eğitim Sen.